

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen JUDr. MgA. Michalem Šalamounem, Ph.D., advokátem se sídlem Bráfova třída č. 52, 674 01 Třebíč, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2013, č. j. JMK 62420/2013, sp. zn. S-JMK 62420/2013/OD/Ša,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 7. 6. 2013, č. j. JMK 62420/2013, sp. zn. S-JMK 62420/2013/OD/Ša, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 16.600 Kč, a to k rukám advokáta JUDr. MgA. Michala Šalomouna, Ph.D., se sídlem Bráfova třída č. 52, 674 01 Třebíč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 7. 6. 2013, č. j. JMK 62420/2013, sp. zn. S-JMK 62420/2013/OD/Ša (dále jen „žalovaný“) bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Znojmo ze dne 15. 4. 2013, sp. zn. SMUZN 6847/2012 Hoch (dále jen „správní orgán I. stupně“) zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce uznán vinen, že dne 12. 7. 2012 v 5:35 hod. v obci se jako řidič osobního motorového vozidla tovární značky, registrační značky po pozitivní dechové zkoušce odmítl přes výzvu policisty Policie ČR podrobit lékařskému vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Tím porušil ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) a spáchal přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) citovaného zákona, kdy se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Za uvedený přestupek mu byla uložena pokuta v částce 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců.

Dne 28. 6. 2013 podal žalobce žalobu, namítl, že učiněný výrok správního orgánu I. stupně nemá oporu v provedeném dokazování a chování žalobce nemohlo naplnit skutkovou podstatu přestupku. Mohl se dopustit přestupku, že řídil pod vlivem alkoholu, ale nemohl se dopustit přestupku, že by odmítl policii provést zjištění, zda není pod vlivem alkoholu. Na základě citace ust. § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. f) a g), ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu a ust. § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., se ve svém stanovisku zabýval právní otázkou, zda osobě, u níž byl zjištěn pozitivní výsledek dechové zkoušky, vzniká i absolutní povinnost podrobit se lékařskému vyšetření. Z citovaných právních ustanovení vyplývá, že pro zjištění výše alkoholu v těle, postačí, bude-li provedeno pouze „orientační“ vyšetření spočívající v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu splňujícím podmínky stanovené výše uvedenou vyhláškou. Provedení odborného lékařského vyšetření pak není třeba a neprovede se. Není-li stanovena povinnost v takovém případě odborné lékařské vyšetření provést, nemůže potom dojít ani k výzvě takovému lékařskému vyšetření se podrobit ve smyslu § 16 odst. 4 zákona č. 379/2005 Sb. a v konečném důsledku tak ani nelze dovodit odpovědnost žalobce za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, neboť podle tohoto ustanovení v právě účinném znění lze za tento přestupek postihnout osobu, která odepře podrobit se vyšetření, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, k němuž byla dle zákona č. 379/2005 Sb. vyzvána. Žalobce má za to, že povinnost podrobit se vyšetření spojené s odběrem krve za situace, kdy se podrobil dechové zkoušce a to několikrát, navíc byl ochoten podrobit se odběru moči, nelze dovodit. Pokud lékařské vyšetření není třeba, není důvod penalizovat žalobce za to, že se žilnímu odběru krve nepodrobil, když je to pro něj spojeno s velkou bolestí a omezeními, navíc za situace, kdy byl ochoten podrobit se odběru jiného biologického materiálu (např. analýze moči, slin nebo odběru krve z prstu), ale úředními osobami byl jiný způsob než žilní odběr krve odmítnut.

Další otázkou, která dle názoru žalobce nebyla zodpovězena, je, zda byla či nebyla dechová zkouška provedena měřidlem, které splňuje požadavky vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb. Pokud Policie ČR a žalovaný uvedený dechový

analyzátor za kalibrovaný přístroj splňující požadavky vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu nepovažovali, měl být žalobce o této skutečnosti poučen, což však nebyl. Žalovaný tak porušil ust. § 4 správního řádu a neposkytnul žalobci přiměřené poučení o jeho právech a povinnostech.

Pokud žalobce označil žilní odběr krve za pro něj nepřijatelnou záležitost a současně nevyloučil jiné metody zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, nic nebránilo policistům, aby žalobce dopravili na odborné lékařské vyšetření a tam byla situace vyřešena s odborným zdravotnickým pracovníkem. Na místo tohoto byla situace vyhodnocena jako komplexní odmítnutí žalobce se odbornému lékařskému vyšetření podrobit. Pokud se osoba podrobí zjišťujícímu obsah alkoholu spočívající v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, navíc souhlasí s odběrem moči, pak je zřejmé, že odborné lékařské vyšetření spočívající v odběru krve není potřeba.

Dále žalobce namítl, že pokud je evidentní, že na základě výzvy dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, které se žalobce několikrát podrobil vyšetření, bylo zjištěno, že je pod vlivem alkoholu, nemůže být uznán vinným, že porušil § 5 odst. 1 písm. f) citovaného zákona a spáchal přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. d) citovaného zákona a v návaznosti na to mu nemohla být uložena pokuta podle ust. § 125c odst. 4 písm. a) citovaného zákona. Dospěla-li policie na základě opakovaných měření k závěru, že žalobce byl pod vlivem alkoholu, nebylo nezbytné provádět vyšetření další. Dále poukázal i na lékařskou zprávu MUDr. Filipa Lercha ze dne 30. 8. 2012 založenou ve správním spise, z níž vyplývá, že pacient – žalobce špatně toleruje aplikaci léků včetně odběrů ze žíly. Žalobce vyslovil lítost, že aplikace léků mohla ovlivnit jeho schopnost řídit vozidlo a pochopil by, že by jej správní orgán uznal vinným z toho, že řídil tzv. pod vlivem alkoholu, ovšem aby byl uznán vinným z toho, že odborné vyšetření odmítl, není naprosto důvodné.

Z výše uvedených důvodů navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno, taktéž zrušeno i rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 5. 9. 2013 k uplatněným žalobním námitkám se vyjádřil zamítavě. Byl toho názoru, že oba správní orgány postupovaly zcela v souladu s platnou právní úpravou.

Ve spojení s ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič povinen se podrobit na výzvu policisty ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Žalobce si tak nemůže po výzvě k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření klást podmínky, za kterých se nelze podmínit odborné lékařské vyšetření, resp. učinit souhlas jen s jistým druhem lékařského vyšetření, v daném případě s odběrem moči. O tom, jaký druh lékařského vyšetření bude proveden, rozhoduje jen lékař provádějící odborné lékařské vyšetření. Z úředního záznamu sepsaného na místě kontroly vyplývá, že byl žalobce poučen o následcích odmítnutí se na výzvu podrobit odbornému lékařskému vyšetření a toto poučení potvrdil svým podpisem. Je pravdou, že se jmenovaný podrobil celkem 3x pozitivní orientační dechové zkoušce, z čehož bylo možno usuzovat na ovlivnění žalobce alkoholem při řízení motorového vozidla, avšak nebylo možno hovořit o míře ovlivnění alkoholem, která je hodnocena při kvalifikaci jednání přestupce při spáchání přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, kdy je nutné posuzovat vliv požitého alkoholického nápoje ve vztahu k době požití alkoholického nápoje a době započetí jízdy motorovým

vozidlem. Žalobce se proto mylí, tvrdí-li, že pokud se osoba podrobí orientačnímu vyšetření zjišťujícím obsah alkoholu spočívajícím v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, navíc souhlasí s odběrem moči, pak je zřejmé, že odborné lékařské vyšetření spočívající v odběru krve není potřeba. Žalovaný je naopak toho názoru, že povinnost podrobit se vyšetření spojené s odběrem krve za situace, kdy se podrobil dechové zkoušce, a to opakovaně, je dána, tento názor je podpořen i rozsudkem NSS ze dne 16. 12. 2009, č. j. 6 As 40/2009-125, www.nssoud.cz.

Pokud se týká žalobcových pochybení v případě splnění podmínek dechového analyzátoru jako kalibrovaného přístroje, žalovaný uvedl, že je naprosto nerozporné, že dechový analyzátor splňoval podmínky kalibrace, když z výstupů z dechového analyzátoru je seznatelné, kdy proběhlo měření a kdy proběhne příští kalibrace.

Žalovaný si byl vědom, že v rozhodnutí správního orgánu I. stupně na straně 2 je uvedena u třetího naměřeného výstupu odlišná hodnota od hodnot, které jsou v podkladech PČR. V naměřených hodnotách však rozpory nepanují, tyto jsou uvedeny správně. Žalobcem vytknutá chyba v textu však nemění nic na zákonnosti a správnosti obou rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny naprosto dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, žalobce nebyl rozhodnutím žalovaného zkrácen ve svých právech, navrhl proto žalovaný zamítnutí žaloby.

Ve správním spise je evidováno oznámení přestupku Policie ČR, Územní odbor Znojmo, Dopravní inspektorát ze dne 12. 7. 2012, č. j. KRPB-176660-2/PŘ-2012-061306-RA, z něhož vyplývá, že žalobce dne 12. 7. 2012 v 5:35 hod. řídil osobní vozidlo, r. z. v obci, byl kontrolován hlídkou PČR DI Znojmo, přičemž odborným měřicím přístrojem Dräger č. 0287 v čase 5:36 hod. byla zjištěna hodnota 0,85 promile alkoholu. Druhým odborným měřením v 5:43 hod. byla naměřena hodnota 0,56 promile alkoholu a třetím měřením v čase 5:48 hod. byla naměřena hodnota 0,78 promile alkoholu. Vzhledem k tomu, že rozdíl naměřených hodnot byl větší než 10 %, byl vyzván k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve, které bezdůvodně odmítl. Dále se ve spise nachází úřední záznam ze dne 12. 7. 2012 popisující skutkový děj uvedeného dne, s naměřenými hodnotami řidič souhlasil, což ztvdil vlastnoručním podpisem, odmítl se však podrobit na výzvu policisty odbornému lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn alkoholem. Zároveň byl poučen o následcích odmítnutí povinností podrobit se lékařskému vyšetření. Dále je v záznamu zachyceno vyjádření řidiče, že „před jízdou nepil alkoholické nápoje. Před jízdou si stříkl do plic astmatický sprej od alergologického lékaře. Z výpisu z EKŘ bylo zjištěno, že má jeden záznam v přestupcích, a to ze dne 7. 11. 1994. Aktuální stav bodového hodnocení ke dni výpisu z EKŘ (7. 8. 2012) byl 0 bodů.

V rámci zahájeného řízení ve věci přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu bylo nařízeno ústní jednání dne 3. 9. 2012, kdy byl vyslechnut žalobce, předložil lékařskou zprávu MUDr. Filipa Lercha (FIMAPRAKT, s.r.o.) ze dne 30. 8. 2012 potvrzující, že špatně toleruje parenterální aplikaci léků včetně odběrů ze žíly. Vyžaduje před vpichem použití místních anestetických prostředků. Lékařská zpráva MUDr. Jana Janského Nemocnice Znojmo, alergologická ambulance, plicní oddělení, ze dne 12. 7. 2012 potvrdila u žalobce diagnózu persistující asthma bronchiale I. typu středně těžké. Dále se ve spise nachází

protokoly o výsledku svědků – policistů ze dne 29. 10. 2012 F. R. a Z. A. - žalobce byl výsledku svědků přítomen. Rozhodnutím Městského úřadu Znojmo ze dne 15. 4. 2013, sp. zn. SMUZN 6847/2012 Hoch byl žalobce uznán vinen, že spáchal přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu ve spojení s ust. § 5 odst. 1 písm. f) a g) citovaného zákona, dle ust. § 125c odst. 4 písm. a) a ust. § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu mu byla uložena pokuta v částce 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Dne 28. 5. 2013 bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně odvolání žalobce ze dne 24. 5. 2013. Žalovaný ve věci rozhodl dne 7. 6. 2013, rozhodnutí je předmětem přezkumného soudního řízení.

**Při posouzení vycházel Krajský soud v Brně z následujících skutečností, úvah
a právních závěrů:**

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žalobce byl toho názoru, že nebyl zjištěn řádně skutkový stav věci. Krajský soud v Brně v odpovědi na toto tvrzení konstatuje, že správní řízení je třeba vést tak, aby posilovalo důvěru občanů ve správnost rozhodování, přijatá rozhodnutí správního orgánu musí být přesvědčivá a musí vycházet ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Soudní přezkum rozhodnutí je pak založen na principech vyplývajících z judikatury NSS, např. rozsudku ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. 4 As 56/2003, www.nssoud.cz, který uvádí: *„samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly lidského usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry“.*

Lze tedy shrnout, že rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a je na jeho úvaze, které důkazy za účelem zjištění skutkového stavu věci provede. Také soud hodnotí důkazy podle své úvahy, a to jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemné souvislosti, přičemž opět jen jemu přísluší rozhodnout o tom, které z důkazů navrhovaných účastníky provede, a které nikoliv. Podstatné je, že v každém jednotlivém případě se musí správní orgán i krajský soud dostatečným a přesvědčivým způsobem vypořádat s navrženými důkazními prostředky, tzn., pokud je neprovede, vyložit, proč tak neučinil, jelikož v opačném případě by se jednalo o tzv. opomenutý důkaz, což by představovalo procesní deficit zásadního rázu.

Na základě těchto obecnějších úvah soud rovněž zkoumal, zda řízení před správními orgány bylo vedeno a odpovídalo zákonným kritériím stanovených ust. § 2 a § 3 správního řádu. V této souvislosti soud cituje z judikatury NSS, sice rozsudku ze dne 17. 12. 2007, č. j. 2 Afs 57/2007-92, www.nssoud.cz, dle kterého: *„zásada koncentrace a dispozitivnosti řízení ve správním soudnictví je zmírněna korelativem obsaženým v § 76 s.ř.s., jenž umožňuje přihlédnout k některým vadám bez toho, aby byly obsaženy v žalobě, pokud „vyjdou při jednání najevo“, což je nutno vyložit tak, že určitou námitku vznese samotný žalobce, žalovaný, osoba zúčastněná na řízení či se bude jednat o okolnost, kterou zjistí samotný rozhodující krajský soud. Společným jmenovatelem všech těchto případů však musí být to, že*

tato zjištěná skutečnost nebyla či dokonce nemohla být známa žalobci, takže po něm nelze spravedlivě požadovat, aby ji uplatnil přímo v rámci žalobních bodů. Může se přitom jednat o skutečnosti skutkové, i o skutečnosti právní“.

Soud při přezkoumání napadeného správního rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání se proto zabýval i procesním postupem správního orgánu a dospěl k závěru, že správní řízení vykazuje podstatné vady, které činí překážku rozhodnutí ve věci samé po stránce hmotněprávní. Pokud je účastníku správního řízení uděleno správním orgánem poučení o tom, že procesní práva, která mu pro dané správní řízení náleží, může uplatnit po celou dobu trvání tohoto řízení (ust. § 36 správního řádu), aniž by mu před ukončením dotyčného řízení bylo dáno na vědomí, k jakému datu správní orgán hodlá vydat rozhodnutí ve věci, zakládá to vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro porušení § 36 odst. 3 správního řádu v návaznosti na článek 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které garantují účastníku správního řízení možnost prezentovat své stanovisko k důkazním prostředkům shromážděným ve správním řízení ve fázi před vydáním rozhodnutí.

Přestupkový zákon, který byl v daném řízení aplikován, vychází z koncepce, že řízení o přestupcích je řízením správním, jeho zvláštním druhem. Správní řád je tudíž ve vztahu k přestupkovému (jinému) zákonu předpisem subsidiárním a přestupkový nebo jiný zákon je ve vztahu ke správnímu řádu předpisem speciálním. To platí i pro úpravu dokazování v takových řízeních.

Princip dokazování v obou zmíněných právních předpisech je založen na stejných zásadách. Předně, jak již uvedeno výše, je to správní orgán, který odpovídá za to, že bude přesně a úplně zjištěn skutečný stav věci a za tím účelem si opatřuje potřebné podklady pro rozhodnutí. Účastníci mají vždy právo před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k podkladům pro jeho vydání, navrhopvat důkazy či jejich doplnění. Mají tak sice právo navrhopvat na podporu svých tvrzení důkazy, neučiní-li tak, nezbavuje to však v žádném případě správní orgán povinnosti zjistit skutečnosti potřebné pro rozhodnutí. Cílem takového postupu je vždy zajistit, aby rozhodnutí bylo vydáno na základě úplných a přesně zjištěných skutečností rozhodnutí.

Uvedený princip je upraven v obou právních předpisech obdobně. Ust. § 73 odst. 2 přestupkového zákona normuje, že obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu a k důkazům o nich uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován. Má-li tedy takové právo, musí mu být dána možnost toto právo reálně uplatnit.

Povinnost správního orgánu dát účastníku řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k jeho podkladům i ke způsobu zjištění, je výslovně upravena v § 36 odst. 2 správního řádu. Nicméně takový postup je jistě možno dovodit i z § 73 odst. 2 přestupkového zákona.

V souvislosti s procesním právem účastníků správního řízení navrhopvat správním orgánům důkazy a s tím jak má správní orgán podle zákona s takovými návrhy účastníků naložit, lze poukázat i na rozhodnutí Ústavního soudu (nález č. j. I ÚS 729/2000 ze dne 8. 12. 2005, Sb. n.u. ÚS sv. 39, ročník 2005, sp. 369, č. 224/2005), které se k této otázce

vztahuje. Přestože se jedná o rozhodnutí, které se konkrétně dotýká soudu, lze závěry v něm uvedené stáhnout i na správní řízení. Ústavní soud konstatuje: „ve své judikatuře již mnohokrát vyslovil, že zásadám spravedlivého procesu, vyplývajícím z Listiny základních práv a svobod nutno rozumět tak, že ve spojení s obecním procesním předpisem musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a k věci samé, ale také navrhnout důkazy, jejich provedení pro zjištění svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také – pokud jim nevyhoví, ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotně právním předpisům, které aplikoval a k právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. proč je pro základ svých skutkových zjištění nepřevzal; jestliže tak obecný soud neučinil, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté Listiny základních práv a svobod (srov. např. již nálezy sp. zn. III. ÚS 61/94, II. ÚS 127/96 a III. ÚS 95/97, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu svazek 3, nálezy č. 10, svazek 7, nálezy č. 3 a svazek 8, nálezy č. 76). Tzv. opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud při postupu podle zásady volného hodnocení důkazů nezabýval, proto téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, ale současně též jeho protiústavnost; z toho ovšem na druhé straně nevyplývá povinnost soudu provést všechny důkazy, které účastník řízení navrhl. Obecný soud je povinen a současně také oprávněn odpovědně zvážil, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhu stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů však neznamená, že by soud měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí, a které nikoliv, nebo o které opře své skutkové závěry a které opomene“. Závěry uvedené v tomto rozhodnutí mohou být inspirativní i pro správní řízení.

Dále z judikatury Nejvyššího správního soudu, sice z rozsudku ze dne 3. 5. 2007, č. j. 8 As 10/2006-48 vyplývá, že: „provádění důkazů v přestupkovém řízení je úkolem správních orgánů. Správní orgán je povinen přesně a úplně zjistit skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit podklady pro vydání rozhodnutí. Volba, množství a druh prováděných důkazů je věcí správního uvážení. Stejnou zásadou je ovládáno i následné hodnocení provedených důkazních prostředků. Pokud je odpovědnost za přestupkové jednání dovozována z nepřímých důkazů, musí tyto důkazy tvořit ucelený, logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Logická a ničím nenarušovaná soustava vzájemně se doplňujících nepřímých důkazů musí spolehlivě prokazovat všechny okolnosti spáchaného skutku, majícího znaky skutkové podstaty přestupku, nad vši rozumnou pochybnost stavět najisto, že se jednání dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen, a současně vylučovat možnost jiného závěru“. Stejně tak Nejvyšší správní soud podotýká, že v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 1998, č. j. 6 A 168/95-15, www.nssoud.cz, je uvedeno, že: „tam, kde rozhodnutí je vydáno na základě zákonem povolené volné úvahy, je povinností správního orgánu volné úvahy užít, tj. zabývat se všemi hledisky, které zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí“. Obdobně z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 3. 1999, č. j. 7 A 52/96-49, www.nssoud.cz, vyplývá, že: „tam, kde rozhodnutí je vydáno na základě dovoleného diskrečního práva správního orgánu, je ovšem i povinností tohoto orgánu volné úvahy užít, tj. zabývat se všemi hledisky, která jsou jako premisy takové úvahy nezbytná, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky,

provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková i právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování zákonem stanovených kritérií a v souladu s pravidly logického uvážení dospět k rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být tedy seznatelné, jaké úvahy jej vedly k průkaznosti protiprávnosti jednání žalobce, úvahy, které vedly k uložení sankce v té či oné výši“.

Samotné správní rozhodnutí, jak již výše uvedeno, podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 2 As 30/2007-65, www.nssoud.cz). Lze tedy shrnout, že rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a je na jeho úvaze, které důkazy za účelem zjištění skutečného stavu věci provede. Také krajský soud hodnotí důkazy podle své úvahy, a to jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemné souvislosti, přičemž opět jen jemu přísluší rozhodnout o tom, které z důkazů navrhaných účastníky provede a které nikoliv. Podstatné ale je, že v každém jednotlivém případě se musí správní orgán dostatečným a přesvědčivým způsobem vypořádat s navrženými důkazními prostředky, tzn. pokud je neprovede vyložit, proč tak neučinil, jelikož v opačném případě by se jednalo o tzv. opomenutý důkaz, což by představovalo procesní deficit zásadního rázu. Pro úplnost lze dále odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. 7 A 82/2002, www.nssoud.cz, dle kterého: „*dokazování ve správním řízení nestojí na legální teorii důkazní, která by předepisovala správním orgánům jakou váhu, kterým důkazům mají přikládat, jakého důkazu je k prokázání té či oné skutečnosti zapotřebí, nebo jaký počet důkazů je nezbytný k prokázání skutečnosti, která je předmětem dokazování. Dokazování ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů, jež je pozitivně právně vyjádřeno v § 34 odst. 5 správního řádu. V souladu se zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy je povinností správního orgánu zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 32 odst. 1 správního řádu). Správní orgán je tedy povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, avšak pouze ve vztahu k předmětu dokazování, tj. k určitému skutku; skutečnosti, které stojí vně předmětu dokazování, nezjišťuje, neboť nemají pro rozhodnutí věci význam. V některých případech bude nezbytné, aby správní orgán obstaral a posléze provedl řadu důkazů, jindy bude určitý skutek bezpečně prokázán na základě důkazního prostředku jediného“.*

Podle § 68 odst. 1 správního řádu rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle odst. 3 téhož ustanovení se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

V daném případě došlo k postupu správních orgánů při plnění povinnosti seznamovat účastníky řízení před vydáním rozhodnutí ve věci s podklady rozhodnutí dle § 36 odst. 3 spr. řádu k pochybení. Z citovaného ustanovení správního řádu vyplývá povinnost správního orgánu dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to před vydáním rozhodnutí ve věci v okamžiku, kdy bylo ukončeno obstarávání podkladů rozhodnutí. Jedná se o jednu ze základních zásad správního řízení, základní procesní právo vyplývající obecně z Listiny základních práv a svobod, která obecně zakotvuje v článku 38 odst. 2 právo na spravedlivý proces. Ve smyslu citovaného ustanovení správního řádu je správní orgán

povinen vyzvat účastníky řízení, aby se vyjádřili k podkladům rozhodnutí. Dle stávající judikatury není povinnost dle § 36 odst. 3 správního řádu splněna tím, že v oznámení o zahájení řízení sdělí správní orgán účastníkům řízení, že „účastníci jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, že mají účastníci právo vyjádřit v řízení své stanovisko a před vydáním rozhodnutí se mohou vyjádřit k podkladům rozhodnutí, popř. navrhnout jejich doplnění“.

V daném případě se nedostaly žalobci informace o tom, že správní orgán již ukončil obstarávání podkladů rozhodnutí a že je možné se k těmto vyjádřit. Žalobce tak nemohl předvídat, že veškeré podklady pro vydání rozhodnutí byly provedeny, a tudíž že po úkonu – výsledku svědků policistů bude ve věci rozhodnuto, zejména jestliže od sepisu protokolu o výsledku svědků ze dne 29. 10. 2012 byl do vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně (15. 4. 2013) větší časový odstup. Protože si tedy žalobce sám nemohl učinit relevantní úsudek o tom, kdy je shromažďování podkladů pro rozhodnutí ukončeno, bylo nezbytným předpokladem realizace uvedeného procesního práva úkon správního orgánu obsahující informaci o tom, že shromažďování podkladů pro rozhodnutí již bylo nebo k určitému okamžiku ukončeno bude.

V této souvislosti soud zjišťoval, zda toto procesní pochybení mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť ne každé procesní pochybení musí být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. V daném případě došel soud k závěru, že žalobci nebylo umožněno vznést příp. námitku, která by byla způsobilá vyvrátit obsah či pravost každého z podkladů rozhodnutí nebo vyvrátit jejich relevantnost k předmětu správního řízení upozorněním na jiné pro věc rozhodnější skutečnosti. Tuto aktivitu účastníka správního řízení nemůže nahradit soud, neboť mu nejsou známy všechny skutečnosti, které mají či mohou mít vztah k předmětu správního řízení, resp. které by byli účastníci řízení oprávněni k podkladům rozhodnutí vznést. Soud má za to, že ani odvolací správní orgán nemůže uvedené pochybení napravit, neboť ani jemu nemohou být známy všechny skutečnosti, které by mohli účastníci vznést k podkladům rozhodnutí. Navíc při jejich vypořádání by porušil zásadu dvojinstančnosti řízení, neboť proti jeho závěrům, resp. vypořádání námitek či vyjádření k podkladům rozhodnutí by již nebylo možné podat odvolání. Účastníci řízení by tak byli závažným způsobem zkráceni na svých právech, a tudíž by takové rozhodnutí muselo být v eventuálním přezkumu zrušeno pro nezákonnost, neboť odvolací správní orgán by vstoupil do pozice správního orgánu I. stupně.

Optikou tohoto náhledu lze shrnout, jak již uvedeno výše, že žalobci, byť mu bylo při sepisu protokolu o ústním jednání dne 3. 9. 2012 uděleno správním orgánem poučení o tom, že procesní práva, která mu pro dané správní řízení náleží, může uplatnit po celou dobu trvání tohoto řízení, nebylo před ukončením předmětného řízení dáno na vědomí, k jakému datu správní orgán hodlá vydat rozhodnutí ve věci. Uvedené pochybení zakládá tak vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud v rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci byl úspěšný, soud mu přiznal právo na náhradu nákladů řízení sestávající se z náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, z odměny právnímu

zástupci za 4 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žalobní návrh, písemné podání ze dne 20. 8. 2014 a 18. 9. 2014) po 3.100 Kč dle ust. § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění a náhrady za 4 režijní paušály po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky, celkem tedy 16.600 Kč. Jelikož právní zástupce žalobce nedoložil, zda je plátcem DPH, soud mu částku odpovídající DPH nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. října 2014

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová